

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 50 lir. Plača in tozi se v Ljubljani.

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25.52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaia vsak torek in petek

Liubliana, petek 17. decembra 1943

Preis - cena L 0'80

Skoraj nepopravljiva škoda

Cela generacija bo morala pridno in požrtvovalno delati, da se popravi škoda, ki so jo povzročili v Ljubljanski pokrajini komunisti. Da navedemo le en primer:

Po mnenju naših stavbenih strokovnjakov bo treba samo za obnovitev razdejanih in požganih kmetijskih hiš ter drugih poslopij 250 milijonov zidakov. Vse naše opekarne pa morejo na leto izdelati približno 12 milijonov zidakov, 20 let bodo torej potrebovale samo naše opekarne, da napravijo za obnovo razdejanih hiš potrebno opeko. Dejansko pa bo obnovitveno delo trajalo še mnogo delj, ker so razdejane tudi ceste in železnice in se bo mogla potrebna opeka dovoziti v nekatere kraje le z največjo težavo in šele potem, ko bodo prometne zveze znova urejene.

Samo ta primer kaže, s kakšno brezvestnostjo so se pri nas uničevala poslopja in kako je bil ves »osvobodilni boj« pri nas samo prava gospodarska katastrofa za vso pokrajino. Ali tudi ta katastrofa nekatere ljudi še ne bo izpametovala?

Kupovanje blaga pri stalnih trgovcih

Pokrajinski prehranjevalni zavod v Ljubljani, razglasa:

Po nalogu nemškega svetovalca za prehrano pri šefu pokrajinske uprave v Ljubljani smejo nabavljati od 1. januarja 1944 vsi potrošniki brez izjeme racionirana živila le pri svojem stalnem trgovcu v oni občini, pri kateri so prejeli živilske nakaznice, kot je predpisano v členu 7. uredbe Vis. komisariata za Ljubljansko pokrajino z dne 24. IV. 1942 o ureditvi racioniranja živil.

Gostinski obrati smejo izjemoma izdajati hrano onim gostom, ki se hranijo pri njih samo predhodno, tudi na odrezke živilskih nakaznic, ki jih je izdala katera druga občina.

V Ljubljani sme menjati potrošnik trgovca v primeru preselitve ali podobnega tehtnega vzroka le z odobrenjem Prevoda, Novi trg št. 4/II, soba št. 12.

Potrošnik, ki se preseli v mesto od drugod, mora najprej zamenjati svojo dotedanjo živilsko nakaznico pri Mestnem preskrbovalnem uradu v Ljubljani (Batova palača) in potem prijaviti Prevodu (Novi trg št. 4/II soba 12) trgovca, pri katerem želi kupovati racionirana živila.

Trgovcu, ki bi kljub tej odredbi izdal racionirano blago potrošniku, ki ni njegov, pri Prevodu vpisani odjemalec, ali bi predložil večje število odrezkov kot je upravičeno, bo Prevod odvezl prodajo racioniranih živil.

Peki ob ljubljanski mestni meji, ki so prodajali kruh tudi na odrezke živilskih nakaznic, katere so izdale obmejne občine, lahko še nadalje prodajajo kruh kot dosejajo, ako se dogovorijo s sosednjo občino, da jim bo dajala krušno moko za odrezke živilskih nakaznic njenih občanov. Predno izda obmejna občina peku moko, se mora prepričati, da ni celotna poraba moke pri trgovcih v občini in pekih prekoračila ono količino, ki ustreza številu izdanih živilskih nakaznic za moko v dotični občini.

Od svobodne trgovine do politike veleprostora

V dunajski izdaji lista »Völkischer Beobachter« piše dr. Ludolf Haase o temeljnih razlogih za novo politiko evropskega veleprostora. Nit njegovih izvajanj je naslednja:

Ce mislijo sovražniki Nemčije, da morejo danes uničiti nemško silo z bombardiranjem nemških velenest, je to ravnanje silno podobno lakotni blokadi v prejšnji vojni, ko je zaradi te blokade umrlo 700.000 Nemcev. Ista barbarska sredstva naj bi tudi sedaj strla nemško odporno silo.

Ceprav sedaj ne bomo dali zmag iz rok, ne smemo pozabiti, da je mogel sovražnik uporabljati te metode le zaradi naših napak. Ce bi bil rajh v skladu s številom svojega prebivalstva leta 1914. znatno večji, bi mogli l. 1914. triumfirati nad lakoto. Ce bi pa imel vsak Nemec toliko zemlje, kakor jo ima Amerikanec, bi se mogla naša mesta tako razširiti, da bi postal zračni teror brez smisla.

Naša prostorna ozkost je posledica našega razvoja od srednjega veka dalje. Nasprotno pa je postala Anglija velika, ker je drugim jemala velikanska ozemlja in dostikrat tudi le zato, da jih ni imel nihče drug. Tako je oporala druge narode za kolonije, istočasno pa se je začela mednarodna industrializacija ter so bile z gesli židovskega marksizma in svetovnega bratstva potegnjene v mednarodno industrializacijo tudi nacionalne države.

Namenoma je Anglija iz sebičnih razlogov gojila po delu deljeno svetovno gospodarstvo, da je dobil odjemni trg odločilen vpliv na obratni sistem kmetijstva. Zaradi tega je industrializacija pregnala gojitev žita v Ameriko, ovčerejo najprej v Rusijo in nato v Avstralijo, ekstenzivno živinorejo pa v dežele ob La Plati. Hkrati je zvalila Anglija druge narode k priključitvi na to svetovno gospodarstvo, ker se je v glavnem razvijalo v mejah njene imperije. Konec tega razvoja je bil, da je bilo svetovno delo razdeljeno na posebne gospodarske province, kar je povzročalo velika preseljevanja proizvodnje, da so bili vsi narodi medsebojno odvisni in da je morala nastopiti svetovna katastrofa, kakor hitro ni več funkcioniralo to svetovno gospodarstvo.

Staro svetovno gospodarstvo je razpadlo in se ne more več obnoviti in zato moramo Nemei in vsi Evropei v bodoče načeloma z lastnimi ukrepi skrbeti za ozdravitev gospodarstva.

Namesto po delu razdeljenega svetovnega gospodarstva stopi v bodočnosti izravnavo veleprostorinskega gospodarstva, h kateremu bo spadalo tudi gospodarstvo evropskega veleprostora. Pri tem veljajo kot osnovna načela: kritje potrebe namesto liberalnega dobickarskega gospodarstva, upora-

ba ne ravno prevelikega števila ljudi v Evropi za produktivne poklice z omejitvijo manj važnih, in zavarovanje našega človeštva po naših domačih bioloških zakonih. Tako pridemo po razbitju prostorne ozkosti do uspešne odpornosti proti blokadi in do sodelovanja evropskih narodov, kar bo omogočilo polno zaposlitev vseh naših gospodarstev. Blagostanje bo potem odvisno od načrtnega dela in ne bo več odločal kapital.

Plemenske, državne, socialne, pravne in npravne vezi bodo novi Evropi zopet samo po sebi umev-

ne, dočim bo amerikanizem zahteval diktaturo cen, moč zlata, zato svobodo gibanja in mednarodno povezanost narodov, a tudi monopole, ki morajo povzročiti nekončljiva trenja in s tem vedno nove vojne. A tudi britanski otok bi si mogel zagotoviti svoj obstoj le v evropskem gospodarskem veleprostoru, ker v ameriškem sistemu ne bo več mogel biti izvozna dežela, ker nima več kmetovalcev ter bodo milijoni Angležev po vojni brezposelni. Katastrofa, kakršne se ni mogoče zamisliti, se bliža Albionu.

Hrvatske kmetijske produkcijske rezerve

Dežela z ugodnimi kmetijskimi pogoji na Jugovzhodu je tudi Hrvatska, ki razpolaga z znatnimi kmetijskimi produkcijskimi rezervami, ki jih skusa sedaj hrvatska vlada na vse mogoče načine mobilizirati.

Od celotne hrvatske površine v izmeri 10 milijonov ha je samo 5.7 milijona ha obdelane zemlje. Ker ima Hrvatska 6.6 milijona prebivalcev, bi prišlo na en kvadratni kilometer 65.5 ljudi. Ce pa se upošteva, da se more samo polovica vse zemlje kmetijsko izkoristiti, se dvigne gostota prebivalstva na 117. Ce se pa odštejejo še malo donosni kraški kraji, se dvigne gostota prebivalstva na 163 ljudi, da pride na vsakega prebivalca samo 0.63 ha res produktivne zemlje. Zato si prizadeva hrvatska vlada z vsemi sredstvi povečati površino obdelane zemlje in zvišati donos zemlje. To je tem bolj potrebno, ker je v primeri z Nemčijo donos hrvatske zemlje zelo nizek. V zvezi s tem prizadevanji skuša hrvatska vlada tudi na novo urediti dedne določbe, ker povzročajo sedanje preveliko razkasanost posestev. Po statističnih podatkih za leto 1931. je bilo 73.5% vseh kmetijskih gospodarstev na Hrvatskem malih posestev z manj ko 5 ha površine. Več ko tretjina vseh posestev ni imela več ko 2 ha.

Zaradi različne klime in zemlje se posamezne hrvatske pokrajine zelo razlikujejo po načinu obdelave zemlje in njeni donosnosti. Najbolj plodni kraji so v severno-vzhodnem delu države med Savo in Dravo in v severni Bosni. Od jugozapada proti severovzhodu, t. j. od Krasa proti nižini se stopnjuje donosnost zemlje. Od vse obdelane zemlje odpade na njive 51.5%, ki je po povprečnih številkah iz leta 1929. do 1939. obdelana največ s koruzo (36.3%) in pšenico (23%). Povprečni donosi so znašali 15.3 oz. 10.5 stotov na ha. Na vse druge žitne vrste odpade 17.2%. Najbolj se goji ječmen (6.4%) in oves (6.1%), dočim se druge vrste goje le v nekaterih krajih. Gojitev zelenjave zavzema le 7.2% vse obdelane zemlje. Zanimivo je, da se navaja krompir med zelenjavo in da se goji krompir samo na 4.7% vse obdelane zemlje. V primeri s srednjeevropskimi donosi so donosi na Hrvatskem zelo majhni. Tako se pridobi na ha samo 60.4 stota krompirja, kar je približno ena tretjina nemškega donosa. V

manjši meri se goje še zelje, fižol, čebula in grah.

V plodnih krajih Srema in Slavonije se goje zlasti krmila, ki zavzemajo 5.5% vse orne zemlje. Zlasti se goji rdeča detelja (2.42%), lucerna (1.2%) s povprečnim donosom 40 stotov na ha. Tudi gojitev industrijskih rastlin je malo pomembna, ker zavzemajo le samo 1.8% vse obdelane zemlje. Najbolj se goji konoplja, ki daje na ha 10.6 stota čistega tkiva. Sladkorna pesa in lan se gojita približno v isti izmeri v vsej Hrvatski, ogrščica in sladkorna pesa samo v Sremu in sosednih krajih, tobak pa v Hercegovini in južni Dalmaciji. Povečanje obdelane zemlje je tu mogoče samo z zvišanjem storilne sposobnosti predelovalnih obratov. 43.6% vse kmetijske koristne površine zavzemajo pašniki in travniki in sicer prvi 27.8%, drugi pa 15.8%. Posebno dobro pašo nudijo bosanski planinski pašniki. Vinogradi zavzemajo 1.4% vse obdelane zemlje in dajejo na ha povprečno 20.6 hl vina. Sadnih dreves je bilo naštetih 24.4 milijona ter se je našle 14.7 milijona češpelj, 2.5 milijona jablan, 1.7 milijona hrušk, 1.2 milijona orehov in 1.8 milijona oljk.

Ugodni pogoji za intenzivno živinorejo so le v nižini med Savo, Donavo in Dravo ter v porečju Kolpe, ker so tu velike količine visoko vredne kreme. Gorati del dežele dopušča kvečjem ekstenzivno živinorejo, dočim je v jugozapadnem delu Jadrana skoraj nemogoča. Kmetijska produkcijska politika skuša zboljšati domače pasme ter zopet dopolniti zaradi vojne močno zmanjšano število živine. Število konj je padlo med vojno za 25%, goveje živine za 40%, prašičev in koz pa celo za 50 odstotkov.

Razlogi male donosnosti hrvatskega kmetijstva so različni. Le v redkih pokrajinah je v navadi kolobarenje in v vsej deželi prevladuje enkratno sejanje. Tudi oskrba s semeni se mora znatno zboljšati. Zaradi malega števila živine primanjkuje gnojla, umetna gnojila pa se uporabljajo le malo. Tudi obdelovanje zemlje se mora še znatno zboljšati. Primanjkuje tudi kmetijskih strojev. Na približno 900.000 kmetijskih obratov pride samo 400.000 železnih plugov. Prizadevanja hrvatske vlade imajo v zadnjem času ta cilj, da se sistematično goji kmetijstvo in da zavzema hrvatsko kmetijstvo v

evropskem kmetijstvu ono mesto, ki mu gre po svojih naravnih pogojih.

† Viktor Cenčič

V sredo je umrl urednik »Slovenca« g. Viktor Cenčič, star 60 let. Kol novinar se je začel udejstvovati že l. 1905. v Trstu, nekaj let pozneje je deloval v Mariboru, od začetka prve svetovne vojne pa je bil urednik »Slovenca«. Novinarskemu poklicu je bil vdan z ljubeznijo in dičila ga je zgleđna stanovska in tovariška zavednost, ki je izkazana z njegovim požrtvovalnim delom v odborih novinarske stanovske organizacije ter priznana z ugledom, ki ga je užival med slovenskimi novinarji. S svojim lepim značajem si je Viktor Cenčič tudi izven stanovskega kroga pridobil mnogo prijateljev, ki ga bodo s poklicnimi tovariši vred ohranili v dobrem in častnem spominu.

Žigisanje osebnih oblačilnih nakaznic

Okrajno glavarstvo v Ljubljani je razposlalo na vse občine naslednjo okrožnico:

Dodatno k okrožnici VIII št. 1562/1 z dne 4. decembra 1943 odredjam zaradi nastalih razmer, da morajo biti oblačilne nakaznice, izdane po naredbi št. 203 od 1. novembra 1942 (Sl. l. 69/1942) in podaljšane z naredbo št. 93 od 21. septembra 1943 (Sl. l. 77/1943) vidirane edino le po okrajnem glavarstvu v Ljubljani, sicer so neveljavne.

Zato odredjam, da se žigosajo vse (tudi nakaznice, ki so jih naslovi že žigosali) oblačilne nakaznice na sedežu občine po uradniku tuk. glavarstva. Datum žigosanja se bo naknadno javil. One osebe, ki radi nujnosti že uporabljajo sedaj vidirane nakaznice, naj jih osebno predložijo v sobi št. 25 tuk. urada, da se žigosajo. — Okrajni glavar: Maršič s. r.

Velikodušno darilo

Za Božič je darovala trgovka gospa Anica Janež za brezposelne novinarje lir 500.—, Podpornemu društvu za gluhomle mladino 500, za mestne onemogle v zavetišču v Japljevi ulici 500 in Društvu slepih 500 lir.

Denar se lahko dvigne pri upravi »Trgovskega lista«, Trgovski dom, Gregorčičeva ulica.

Živila se prodajajo le proti takojšnjemu plačilu

Živila, dodatki za božič, včevši žganje, bodo trgovci z živili prodajali le proti takojšnjemu vplačilu. — Združenje trgovcev v Ljubljani.

Lan v Dobrudži

Med delniško družbo »Südostropa« v Sofiji, nemško in bolgarsko vlado ter neko privatno bolgarsko trgovsko tvrdko je bila sklenjena pogodba o pridelovanju in industrijski uporabi lanu v Dobrudži. Lanene njive v Dobrudži, ki so že letos obsegale nad 1000 ha, nameravajo že prihodnje leto razširiti za 50%. Lan se predeluje v dveh tovarnah, v katerih dela nad 400 delavcev. Stroji teh tovarn so nemškega izvora. Pridelovalcev lanu je bilo letos okrog 8000.

Darujte za Zimsko pomoč!

Pisarna »Zimske pomoči« posluje v Puccinijevi ulici 4/I. Prispevke sprejema Hranilnica Ljubljanske pokrajine na račun »Zimske pomoči«. Nakazila naj se izvršujejo na račun Poštne hranilnice: Pokrajinski podporni zavod »Zimska pomoč« ček. rač. 16580.

Kdor hitro da, dvakrat da!

Jubilej g. Tomaža Mencingerja

Ugledni ljubljanski trgovec in meščan g. Tomaž Mencinger je te dni dopolnil 70. leto svojega pridenja in poštenemu delu posvečenega življenja. Na svoji življenjski poti se je izkazal kot vreden in zgleden član narodnega občestva, ki je s svojimi vrtilinami mnogo koristil svojemu stanu in skupnosti ne samo po velevanju dolžnosti, temveč tudi po nagibu dobrega srca.

Rodil se je v Brodu pri Bohinjski Bistrici in ker ga je iz kmečkega doma gnalo v svet, se je učil trgovine v raznih krajih Istre, v Trnovem pri Ilirski Bistrici ter v Ljubljani, kjer se je že l. 1901. osamosvojil. Stanovski tovariši so pravilno ocenili njegove sposobnosti in vrline in svoje zaupanje so mu pokazali s tem, da so ga po prvi svetovni vojni izvolili v odbor stanovske organizacije, katero je s svojo zavednostjo in požrtvovalnim delom čvrsto podprl na poti izgraditve in razvoja. Tudi Ljubljana se je oddolžila svojem uglednemu in priljubljenemu občanu. Tomaž Mencinger je bil že l. 1919. izbran za ljubljanskega meščana.

Dolga desetletja poštenega poklicnega dela in vnetega prizadevanja v korist skupnosti so jubilaru v čast in ponos, naše čestitke k lepemu življenjskemu prazniku pa so združene tudi z željo, naj bi imel g. Tomaž Mencinger še dolga leta tudi to veselje in zadoščenje, da se taki napor in nazoni, kakršni so njegovi, med nami cenijo in posnemajo.

Denarništvo in zavarovalstvo

Poštna hranilnica v Ljubljani

vabi vse svoje hranilne vlagatelje, ki so na kakršen koli način izgubili svojo hranilno knjižico, da izgubo hranilne knjižice osebno javijo najkasneje do konca t. m. pri blagajni zavoda zaradi uvedbe postopka za priznanje njihove terjatve pri bivši Poštni hranilnici v Beogradu.

Nova banka v Beogradu

Dunajska Länderbank in njej blizu stoječa Dresdner Bank sta ustanovile v Beogradu z glavnico 12 milijonov din novo banko: Jugobanko. Nova banka bo prevzela posle podružnice Hrvatske deželne banke v Beogradu, ki se je v letih 1920. do 1941. imenovala Jugoslovenska banka. Ta banka je že spadala v interesno sfero Länderbank, prvotno pa je bila tesno povezana z Živnostensko banko v Pragi. Prevzela je več drugih za-

JOS. L. ŠILIH SLOVENIA TRANSPORT LJUBLJANA

Zastopstva in korespondenti v vseh industrijskih in trgovskih centrih. — Redni vagonski in zbirni promet.

vodov, v l. 1930. pa je trpela zaradi agrarne krize. Prišlo je do reorganizacije in sanacije banke ter so se odpisale odprte rezerve. V zadnjih letih pa se je likvidnost banke povečala, l. 1940. pa je mogla banka resignirati na zaščito in vse ugodnosti. Z novo banko se bo utrdil vpliv dunajskih bank na Jugovzhodu ter se povečala trgovina s Srbijo. V zvezi s tem je treba omeniti, da je tudi beograjsko Bančno društvo s prevzemom podružnice praške

Kreditne banke povečalo svoje posle. Z ustanovitvijo Jugobanke sta vodilna dunajska zavoda Länderbank in Creditanstalt neposredno po njima bližnjemu zavodu zastopana v Beogradu in v Zagrebu.

Iz Madrida poročajo, da je španska pežeta v razmerju do angleške funta popustila od 40,5 na 44 pezet. Prvič po decembru 1940. se je spremenil tečaj pezete. Sprememba je nastala zaradi nameranih velikih angleških nakupov pomaranč v Španiji.

Gostilničarski vestnik

Božičnica za strežno osebje

Pokrajinska delavska zveza v Ljubljani nam je poslala naslednji dopis:

Kolektivna pogodba določa za strežno osebje v gostinskih obratih, veljavna od 1. I. 1943, v čl. 10. božično nagrado vsemu strežnemu osebju v predpisani višini. Podpisani oddelek trg. delojemalcev naproša naslov, da opozori na to izplačilo božične nagrade z okrožnico vse svoje člane v Ljubljani in — kolikor je to izvedljivo — tudi v ostali pokrajini.

Po predlogu Sindikata delojemalcev gostinske stroke se naproša, da predlagate in priporočite svojim članom sledečo božičnico. Strežnemu osebju I. kategorije 120.— lir, II. kategorije 110 lir, III. kategorije 100.— lir, IV. kategorije vajencem 80.— lir.

Istočasno se naproša, da predlagate svojim članom tudi izplačilo božičnice vsemu ostalemu pomožnemu osebju (tudi nestrežnemu), in sicer eno četrtino plače kot božičnico.

Uprava Sindikata priporoča članstvu, da po možnosti in po lastni presoji ustrezno prošnji Pokrajinske delavske zveze, posebno glede izplačila božičnice osebju, ki ni zaposleno v neposredno postrežbo gostov, in torej zanj ne velja kolektivna pogodba.

Opozarjamo vas pa, da je po čl. 10. kolektivne pogodbe izplačilo božične nagrade obvezno za vse osebje, ki je zaposleno v neposredno postrežbo gostov, v višini četrtine mesečnega pavšala.

Božična nagrada za to osebje znaša po kolektivni pogodbi:

Strežno osebje: Ekstra in I. kategorija: I. Chef de salle in plačilni natak 112.50 lir, II. kategorija 106.25 lir, III. kategorija 87.50 lir; II. natak: ekstra in I. kategorija 112.50 lir, II. kate-

gorija 106.25 lir, III. kategorija 87.50 lir; III. nevalificirano strežno osebje: III. kategorija 75.— lir, IV. kategorija 75.— lir; IV. vajenci: po enem letu učenja 5 lir, po dveh letih učenja 12.50 lir.

Prispevki gostov za »Zimsko pomoč«

Sej pokrajinske uprave v Ljubljani nam sporoča, da bo v kratkem izšla uredba, ki bo med drugim določala, da se bo dne 31. decembra 1943 in dne 1. januarja 1944 pobiral od vsakega obiskovalca gostinskih obratov v Ljubljani za vsakokratni obisk lokala znesek 1.— za »Zimsko pomoč«.

V ta namen bo odbor »Zimske pomoči« po svojih organih razdelil med vse gostinske obrate v Ljubljani, posebne bloke s kuponci. Vsak posetnik gostinskega obrata je dolžan ob vsakem posetu odkupiti od imetnika gostinskega obrata takoj ob vstopu v lokal kupon za 1.— liro. Taki posetniki, ki prihajajo v lokal samo po službenih poslih (n. pr. poštarji, stražniki, dobavitelji, kolporterji i. p.) seveda niso dolžni odkupiti kuponov. Pač pa plačajo ta prispevek tudi oni, ki kupijo pijače in jedila za dom (v prodaji čez ulico).

Za natančno izvrševanje predpisov te uredbe, bodo pazili posebni kontrolni organi, postavljeni od odbora »Zimske pomoči«. Tem organom bo odbor »Zimske pomoči« izdal posebne legitimacije, katere so ti organi dolžni pokazati na zahtevo imetnikov gostinskih obratov. Ti organi bodo po zaključku nabiralne akcije proti potrdilu prevzeli od imetnikov gostinskih obratov zbrani denar za prodane kupone in preostale bloke.

Pripominjamo k tej naredbi, da se bo ta prispevek pobiral le od gostov, in to od vsakega, ne gre pa na račun gostinskega podjetnika. Prosimo vas in vam priporočamo, da strogo izpolnjujete navodila v tem smislu, da pridobite čim

več prispevkov in da pri nikomur ne dajate izjeme, ampak, da od vsakega zanevate prispevek in mu izročite kupon. Opozarjamo vas tudi na kazenske sankcije, ki jih predvideva naredba za vsako kršenje predpisov, bodisi po gostih, bodisi po imetnikih gostinskih obratov. Prepričani smo, da vsi gostničarji uvidevajo velik dobrodelni namen in da čutiljo socialno do svojih bratov, ki so vse izgubili in ki nimajo danes ne strehe ne kruha, ter se bodo zato resno potrudili, da zbero čim več prispevkov. Zato pričakujemo od vseh podjetnikov sodelovanje in vso podporo pri izvajanju socialne akcije.

Podrobna navodila za izvajanje te akcije vam bodo ustno dali kontrolni organi »Zimske pomoči« ob razdelitvi kuponov.

Nakup blaga

Ponovno vam sporočamo zahtevo »Preveda« in »Mestnega prehranjevalnega urada«, da smete odrezke živilskih nakaznic od gostov predlagati v nabavo racionalnih živil izključno le Mestnemu prehranjevalnemu zavodu (Mestni dom v Ljubljani), ne pa, kot to nekateri delajo, svojim trgovcem speceristom.

Sključujoč se na našo okrožnico št. 21, s katero smo vas obvestili, da bo uveden z Novim letom »Vpisnik« za racionalnana živila, vam sporočamo, da predložite vse odrezke decembrskih živilskih nakaznic »Prehranjevalnemu zavodu« najkasneje do 8. januarja 1944, da vam bo le-ta mogel ugotoviti saldo in ga vpisati v novi register (Vpisnik), katerega boste z od Preveda potrjenim saldom za konec leta 1943. prejeli, kakor vam bo tam sporočeno. Ob predložitvi decembrskih odrezkov, prinesite s seboj v Mestni dom tudi register, ki ga sedaj vodite. Pavšalno nakazana živila, bo verjetno Prevod sam vnašal v Vpisnik, kar se vam naknadno sporoči.

Z odločbo »Preveda« smejo gostinski obrati izjemoma dajati hrano tudi onim gostom, ki se hranijo pri njih samo prehodno, in to tudi na odrezke živilskih nakaznic, ki jih je izdala katera druga občina. Odrezke pa je treba predložiti le Mestnemu prehranjevalnemu uradu.

Da se vsi odrezki živilskih nakaznic od gostov predlagajo izključno za nabavo novih živil le Mestnemu prehranjevalnemu uradu, je važno tudi radi tega, ker se iz teh odrezkov ugotovi promet, od katerega je odvisna tudi količina zadruzi pavšalno nakazanih racionalnanih živil. Če je odrezkov

malo, je Prevod na stališču, da je majhen promet in mala potrošnja in zato pavšalne količine tudi zniža. V vašem lastnem interesu je, da se ravnate po teh predpisih.

Decembrske odrezke predlagajte še na dosednji način Prehranjevalnemu uradu, januarske odrezke pa, ki jih boste predložili šele v začetku februarja 1944 in ne prej, pa boste predlagali Prehranjevalnemu zavodu po odredbi Prevoda na posebni tiskovini, ki jo bo založil Sindikat. Najmanj 10 teh izvodov boste morali odkupiti od Sindikata. Opozarjamo vas, da boste vse odrezke od nakaznic gostov smeli in mogli predlagati samo na podlagi tega obrazca.

Sindikat gostinskih podjetij.

Gospodarske vesti

Italijanska vlada je sklenila ustanovitev enotne delovne fronte z izključitvijo kapitala in uvedbo enotne delavske knjižice. S 1. decembrom se zvišajo vsem delavcem plače za 30 odstotkov razen onim delavcem, katerim so se med zvišale že v zadnjem četrtletju.

Na Hrvatskem se je zvišala cena za dnevnik od 6 na 10 kun za posamezno številko.

Hrvatski minister za gozdove in rudnike je dobil pooblastilo, da izda posebne predpise za zasebne gozdove na Krasu, ki ne presegajo 30 ha, da bi se ti gozdovi racionalno upravljali.

Pri hrvatskem kmetijskem ministrstvu se je ustanovil poseben oddelek za načrtno gospodarstvo. Oddelek naj bi vzgajal kmete za racionalno obdelavo zemlje. Oddelek bo nadalje dajal kmetovalcem semena in jim dobavljal kmetijske stroje. Lansko leto je hrvatska vlada uvozila kmetijskih strojev za 100 milijonov kun. Stroje je potem oddala zadrugam in posameznim kmetovalcem. Zlasti se bo gledalo na to, da se v Bosni nadomestijo leseni plugi z železnimi.

Bolgarski finančni minister je izjavil, da velja dodatni davek na sladkor v višini 100 levov za kg sladkorja samo za sladkor, ki se porablja za izdelavo slaščic in alkohola, ne pa tudi za sladkor, ki je namenjen za potrebe civilnega prebivalstva.

Madžarsko kmetijsko ministrstvo je določilo v okolici Budimpešte 180.000 m² veliko posestvo, za ustanovitev visoke šole za vrtnarstvo.

harva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Šelenburgeva 3

Telefon št. 22-72.

VELIKA BLAZNIKOVA PRATIKA 10 izšila 1944

ŠPECIALNA TRGOVINA OTROŠKIH POTREBŠČIN

iciban
A. ENGELMAN
LJUBLJANA, Tavčarjeva 3

OPREME ZA NOVOROJENČKE * OTROŠKA KONFEKCIJA PLAŠČKI * IGRAČE * ZIBELKE * POSTELJICE * VOZIČKI DARILA ZA NOVOROJENČKE * PLETI * VOLNENA PREGRIJALA

Opozorilo!

Opozarjamo p. n. konsumente, da je g. Sedlar Ivan, lastnik tovarne hranil »Slada«, Ljubljana-Moste stavil v promet škatle z napisom »Pravi Franckov dodatek kavi« po 1/2 kg, katere pa ne vsebujejo našega izdelka. Te škatle se razlikujejo od naših originalnih škatel samo po barvi mlinčka na sprednji strani škatle. Na naši originalni škatli je namreč mlinček temnomodre barve, torej iste temnomodre barve kot sta dva trakova in površina na kateri se nahaja ime »Franck« na sprednji strani škatle, dočim je na škatlah, ki jih je stavil v promet g. Sedlar Ivan, barva mlinčka črna, a trakova in površina pa temnomodre barve.

Škatle Sedlarja Ivana sploh ne vsebujejo niti najmanjšega odstotka cikorije, temveč so napolnjene z neko drugo mešanico.

Proti Sedlarju Ivanu smo radi gornjega uvedli sodni postopek.

FRANCK
INDUSTRIJA KAVOVINA D. D., prej
Hinka Francka Sinovi d. d., Zagreb.

OKVIRJE

izdeluje specialist
Wolfova 4

KLEIN

Sveče prodaja,

v lončkih, za nočno luč, zaklonišča, grobove itd. dokler traja zaloga:

Žar — Sveča G. MAHER, Ljubljana, Rimska cesta 16/1.

Pecilni prašek

v odlični predvojni kakovosti izdeluje

ŽIKIN LABORATORIJ * LJUBLJANA

AVTO PREVOZI IN ZBIRNI VAGONI

AVTO PREVOZI

na progi Ljubljana—Trst in obratno dvakrat tedensko

REDNI ZBIRNI VAGONI

po železnici Milano direktno v Ljubljano

Vse informacije pri: PAKETOŠPED Kolodvorska ulica 41